

Nieuwsbulletin, 'OPZIJ 3 editie'

Stuurgroep Schadevergoeding Kabels en Leidingen

Nieuwsbulletin nummer 3, 'OPZIJ 3 editie', 3 september 2002

Inleiding

Dit is het derde nieuwsbulletin van de Stuurgroep Schadevergoeding Kabels en Leidingen. De werkconferentie OPZIJ 3 die op 23 januari 2002 heeft plaatsgevonden staat in dit nummer centraal. Op deze dag was naast enkele presentaties van de SKL over de nieuwe documenten Uitvoeringsprotocol en Projectovereenstemming, tijd gereserveerd voor een forumdiscussie. Dit forum, bestaande uit SKL-leden, reageerde op verschillende vragen en onderwerpen die vanuit de zaal werden aangedragen.

In dit nieuwsbulletin zijn de reacties van het forum van de werkconferentie OPZIJ 3 verzameld en gepubliceerd. Het betreft reacties op een aantal onderwerpen die tijdens de forumdiscussie werden aangekaart. Op een deel van de vragen is reeds tijdens de werkconferentie gereageerd. Deze reacties zijn door de SKL aangevuld met antwoorden op vraagpunten die wel (schriftelijk) gesteld zijn tijdens de conferentie maar die niet expliciet aan de orde zijn geweest tijdens de forumdiscussie.

Status SKL en Uitvoeringsprotocol/Projectovereenstemming

De SKL is een platform waar de organisaties V&W (RWS, RIB en HDJZ), VELIN, VEWIN en EnergieNed afspraken maken hoe zij binnen de kaders van de Overeenkomst 1999 en de NKL 1999 met elkaar omgaan bij het verleggen van kabels en leidingen. Werkzaamheden die met dit onderwerp geen verband houden, behoren niet tot de taken van de stuurgroep.

In de SKL vertegenwoordigen de Stuurgroepleden hun organisaties. De Stuurgroep is geen arbitrage-commissie en doet geen juridisch bindende uitspraken, maar de aangesloten organisaties worden geacht zich te conformeren aan de standpunten en documenten van de Stuurgroep; deze beogen een uniforme en doelmatige interpretatie en uitvoering van de Overeenkomst 1999 en de NKL 1999 te bevorderen. De standpuntbepaling in de stuurgroep geschiedt op basis van consensus. Iedere organisatie dient op de hem passende wijze de achterban te betrekken in de besluitvorming.

De teksten van het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming zijn vastgelegd in het stuk SKL 01-26 van 14 september 2001. De standpunten die de SKL inneemt worden gepubliceerd in het Nieuwsbulletin van de SKL. Dit verschijnt enkele keren per jaar.

Het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming zijn binnen de koepelorganisaties in de ledenvergaderingen besproken. Alleen bij EnergieNed hebben drie aangesloten leden aangegeven niet met de documenten te willen werken. Twee partijen (TenneT en TZH) die na het tot stand komen van de Overeenkomst 1999 tot EnergieNed zijn toegetreden, hebben tot nu toe aangegeven niet gebonden te willen worden aan de Overeenkomst 1999. Zij hebben nu tevens aangegeven ook niet aan het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming gebonden te willen zijn. Een derde partij (ENBU) heeft zich eerder wel gebonden aan de Overeenkomst 1999, maar heeft te kennen gegeven zich niet te willen binden aan het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft aangegeven dat in het kader van schadevergoeding bij verleggingen van kabels en leidingen van deze partijen teruggevallen zal worden op de strikte toepassing van de Onteigeningswet.

Managementregie

De verzoeker en de acceptant maken onderling afspraken over hoe er verlegd gaat worden, binnen welk tijdsbestek en voor welke kosten. Bij de uitvoering van het werk heeft de acceptant de managementregie over de verlegging op basis van de gemaakte afspraken én de randvoorwaarden en uitgangspunten van het project van 'verzoeker' in welk kader de verlegging noodzakelijk is.

Adres Secretariaat Stuurgroep

Hoofdkantoor Rijkswaterstaat
Afdeling Uitvoering
Mevr. Ir. Nathalie Bos
postbus 20906
2500 EX Den Haag
070-3519017
N.Bos@hkw.rws.minvenw.nl

Stuurgroep Kabels en Leidingen

dhr. Ir. Th. Ykema (voorzitter)
mevr. Ir. N. Bos (secretaris)
dhr. Ir. J. de Bont (V&W/RWS)
dhr. Ing. F. Haak (VELIN)
dhr. Mr. H. Krans (V&W/HDJZ)
dhr. Ing. K. Poortema (VEWIN)
dhr. Ing. J. de Jong (VEWIN)
dhr. Mr. Ing. Th. Boon (V&W/Railinfrabeheer)
dhr. Mr. Sj. Bakker (EnergieNed)
dhr. Ir. W. van der Maas (VELIN)
dhr. Drs. Ing. P. Corton (EnergieNed)

Geen verrekening bij vaste prijsafspraken tussen twee professionele partijen

Bij een vaste prijsafpraak tussen professionele partijen horen duidelijk omschreven activiteiten en een goed omschreven eindresultaat. Bij een vaste prijs worden de aangegeven modellen gebruikt. Indien de scope van het in de projectovereenstemming omschreven eindresultaat wijzigt, dan volgt opnieuw overleg en moeten de nieuwe (prijs-)afspraken over een aangepaste scope in de projectovereenstemming worden vastgelegd. Bij ongewijzigde scopes zijn meerkosten niet aan de orde. Er kunnen bij vaste prijsafspraken ook geen risicotoeslagen worden opgenomen.

Inspanningsverplichting

In het Uitvoeringsprotocol is sprake van een inspanningsverplichting. Bij projecten op nacalculatie dienen te verwachten afwijkingen op de afgesloten projectovereenstemming zo spoedig mogelijk over en weer te worden gemeld in verband met mogelijke financiële en planningstechnische consequenties. In overleg kunnen dan, bij projecten op nacalculatie, passende maatregelen overeengekomen worden. (Bij verrekening op basis van vaste prijs zie hierboven.) Partijen gaan uit van onderlinge coöperatie en daarom van het in alle gevallen zorgvuldig volgen van het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming.

Administratie

De modellen van de Projectovereenstemming geven een bepaald stramien weer waarin de acceptant zijn verleggingskosten inzichtelijk moet maken. De organisaties van leidingbeheerders verwachten dat de binnen de organisatie gebruikte systemen zich zo zullen ontwikkelen dat het over enige tijd gemakkelijker wordt de kostenopgave te doen in de geest van het stramien van de Projectovereenstemming. Het gebruik van het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming brengt met zich mee dat nu voorafgaand aan de uitvoering van het werk meer moet worden geïnvesteerd in een goede voorbereiding van de verlegging. Dit heeft echter als belangrijk voordeel dat beide partijen daarna precies weten waar ze aan toe zijn en zal daarom door een eenvoudigere beheersing van de uitvoering, bijdragen aan een doelmatiger aanpak en uitvoering van de verleggingen.

Accountantsverklaring

De accountantsverklaring past in de zakelijke relatie die acceptant en verzoeker hebben. De verzoeker dient zich te kunnen verantwoorden voor de schadevergoeding die hij uitkeert. Derhalve is het vereist een controle van de juistheid van de declaratie te hebben. Dit past in een correcte en zakelijke omgang met elkaar. De accountantsverklaring en de afspraak dat de kosten voor de standaard-accountantsverklaring zoals is opgenomen in de bijlagen bij de Projectovereenstemming (SKL 01-26, 14 september 2001) voor rekening van de acceptant komen, is een onderdeel van het pakket van afspraken zoals dat in het kader van de Overeenkomst 1999 tot stand is gekomen.

De meerdere kosten voor aanvullende accountantsonderzoeken, voor zover gevraagd door verzoeker, worden bij de berekening van de vergoeding wel in aanmerking genomen. De kosten vallen dan onder de kostenpost ontwerp & begeleiding. De accountantsverklaring dient door een register-accountant te worden afgegeven. In het Uitvoeringsprotocol is bedoeld een accountant die een goedgekeurde verklaring op de jaarrekening kan geven. Dit kan geen interne accountant zijn.

Verwijderingskosten van vrijkomende leidingmaterialen

Wat betreft het aan- en afvoeren van leidingmaterialen heeft de SKL in haar eerste Nieuwsbulletin van 29 maart 2001 aangegeven dat aanvoer van materialen valt onder de kostenpost 'materialen' en dat de afvoer van materialen tot aan een depot nabij het werk valt onder de kostenpost 'uitvoering'. Vrijkomende leidingmaterialen zijn eigendom van de leidingbeheerder en de kosten voor de afvoer van de materialen vanaf het werk komen dan ook voor rekening van de leidingbeheerder. Als blijkt dat de materialen elders nog weer toegepast kunnen worden, zijn de voordelen ook voor de leidingbeheerder. Dezelfde uitgangspunten gelden ook voor eventueel milieubelastende materialen als buizen van asbestmateriaal.

Artikel 1 van de Overeenkomst 1999 geeft aan dat de principes van de Onteigeningswet en de daarbij behorende jurisprudentie worden toegepast met in achtname van hetgeen elders in de Overeenkomst 1999 is bepaald. Het is niet in strijd met de Onteigeningswet om de kosten voor het storten van vrijkomende materialen (of eventuele opbrengsten van de materialen) voor rekening van de eigenaar van het materiaal te laten komen.

Innovatieve contracten

In het tweede nieuwsbulletin van de SKL is een tekst opgenomen waarin een aantal uitgangspunten van V&W en RIB is aangegeven ten aanzien van het aan private contractpartners overdragen van verantwoordelijkheden van de verzoeker bij verleggingen van kabels en leidingen. In de SKL heeft echter nog geen definitieve meningsvorming over het onderwerp plaatsgevonden. Door het snel toenemende aantal innovatieve contracten dient er zo spoedig mogelijk meer duidelijkheid te komen over hoe om te gaan met de verantwoordelijkheids- en bevoegdheidsverdeling tussen partijen bij verleggingen i.g.v. dergelijke contracten. Ook de bepaling c.q. de status van het Definitief Ontwerp als basis voor de Projectovereenstemming is hierbij een belangrijk aandachtspunt. Dit punt heeft de aandacht van de SKL. In de eerst volgende vergadering(en) zal hierover gediscussieerd worden.

Geen opdrachten, maar verzoek tot verlegging

Bij het verleggen van kabels en leidingen worden door verzoeker geen opdrachten verstrekt. Op het moment dat overeenstemming op hoofdlijnen is bereikt over de verlegging of over nader te detailleren onderdelen wordt door de verzoeker een verzoek tot verlegging respectievelijk nadere detaillering gedaan. De kosten van de werkzaamheden die vanaf dat moment worden uitgevoerd, komen alsdan voor vergoeding in aanmerking.

Vergunningen

Een algemene vergunning gecombineerd met een meldingsplicht voor het leggen van nieuwe kabels en leidingen wordt beschouwd als een niet-zakelijk recht. De leeftijd van de algemene vergunning is bij een niet-zakelijk recht niet relevant. Indien het RWS- of RIB-vergunningen betreft waarvan de datum van verlenging niet te achterhalen is, dan kunnen de aanlegtekeningen van de kabel- of leidingbeheerder dienen als aanknopingspunt voor de leeftijd van de 'vergunning'.

Gebruik door derden

De Overeenkomst 1999 is een tussen partijen gesloten overeenkomst en geldt daarmee alleen voor deze partijen als een onderling aangegane verplichting. Dit geldt ook voor het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming, omdat deze documenten onderdeel zijn van de Overeenkomst 1999. De NKL 99 is een regeling van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het staat andere partijen vrij om analoog aan de inhoud van deze regelingen te werken en dezelfde vergoedingsregels en documenten toe te passen.

Er is al geruime tijd geleden overleg gestart tussen de vertegenwoordigers van de kabel- en leidingbranche en de provincies (IPO), maar dit overleg heeft nog geen resultaat opgeleverd.

Verrekeningstarieven

Kosten van eigen personeel, die direct aan het verleggingsproject zijn toe te rekenen, kunnen afhankelijk van de juridische positie voor vergoeding in aanmerking komen; er mogen echter geen risico- en/of winstmarges worden toegevoegd. Marktconforme tarieven inclusief winst en opslag e.d. zijn hiermee niet in overeenstemming. Een vergoeding voor de teruggang in vermogenspositie wordt in de Overeenkomst ook uitgesloten. In de Overeenkomst wordt voor kosten van ontwerp en begeleiding aansluiting gezocht bij de RVOI. Voor de kostensoorten en de hoogte van de door te berekenen kosten zijn de werkelijke kosten het uitgangspunt. Indien deze afwijken van het in de RVOI aangegeven niveau, dan dient onderbouwing van de afwijking te worden gegeven. De SKL start een nader onderzoek naar mogelijkheden voor een praktische en meer eenduidigere invulling van de 'interne kosten' die in artikel 5.3 van het Uitvoeringsprotocol worden genoemd.

Beschikking, bezwaar- en beroep

In het kader van de beleidsregeling NKL 1999 dient V&W een beschikking te geven. Door middel van de beschikking wordt de definitieve schadevergoeding op basis van de NKL 1999 vastgelegd. Eventueel bezwaar (in het kader van de NKL 1999) kan op basis van deze beschikking worden ingezet. Beroepszaken die hun oorzaak vinden in deze beschikking dienen voor de bestuursrechter. De schadevergoeding die haar basis vindt in de Overeenkomst wordt als schadevergoeding toegekend. Hiervoor wordt geen beschikking opgesteld. De schadevergoeding wordt door middel van een brief toegekend. Eventuele geschillen worden op basis hiervan ingezet.

Bij geschillen voortvloeiend uit de toepassing van de Overeenkomst geldt de regeling van artikel 13 van de Overeenkomst 1999. Bij een gecombineerde toepassing van de Overeenkomst 1999 en de NKL 1999 geldt het gestelde in artikel 12.2 van het Uitvoeringsprotocol.

Rentevergoeding

In het Uitvoeringsprotocol is de mogelijkheid geboden om bij nacalculatie tot 90% van de voorlopige schadevergoeding te factureren om te voorkomen dat partijen rentekosten krijgen door te langdurige voorfinanciering van verleggingskosten. Over de resterende 10% die pas wordt betaald nadat de schadevergoeding definitief is vastgesteld, worden geen rentekosten vergoed. Er kan alleen rente worden geclaimd over de facturen waarvan de betalingstermijn wordt overschreden. Dit staat nader uitgewerkt in het Uitvoeringsprotocol onder 7 en 8.

Zakelijke rechten

Indien een op zakelijk recht gelegen kabel of leiding verlegd wordt en de nieuwe leiding binnen beheersgebied van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (RWS/RIB) komt te liggen, dan komt de leiding te liggen op basis van een vergunning. De kosten van deze verlegging worden vergoed op basis van zakelijk recht. Bij mogelijke volgende verleggingen zal sprake zijn van een verlegging vanuit een vergunningssituatie. Dit is ook toegelicht in een standpunt van de SKL, gepubliceerd in het Nieuwsbulletin van 29 maart 2001.

RWS en RIB vestigen geen nieuwe zakelijke rechten binnen hun beheersgebied. Buiten beheersgebied zal de leidingbeheerder zelf moeten zorgdragen voor vestiging van zakelijke rechten. Eenmalige kosten voor vestiging van zakelijke rechten worden meegenomen in de bepaling van de definitieve schadevergoeding.